

ogsaa at gaae ind paa vore senere Forslag. Jeg skal i den Anledning blot tillade mig et eneste Ord. Der var een Ting, som tiltalte mig i det Foredrag, vi for noget siden hørte af den ærede Minister, der tillige er Rigsdagsmand for Helsingør; han advarede nemlig imod at støde de Svage i Troen bort; det troer jeg ogsaa, man vel skal tage sig i Agt for, men jeg troer, at man, for ikke at støde dem bort, saavidt muligt, skal værne om Friheden, skal indrømme saa stor en Frihed, som fornuftigvis kan indrømmes. Det er vel muligt og rimeligt, at den ærede Minister, som udtalte de Ord, jeg har tilladt mig at fremhæve, ikke troer, at man skal opnaae det af ham ligesom af mig tilnæskede Resultat paa samme Maade, hvorpaa jeg troer, det kan opnaaes; men jeg for mit Vedkommende er overbevist om, at det, hvorved man allerbedst holder de Svage i Troen, som den ærede Minister ikke vil have stødt tilside, netop er ved at indrømme dem Frihed; jeg er overbevist om, at samtlige de ærede Medlemmer af Thinget, der dele denne Anskuelse med mig, af Hensyn til disse Svage ville gaae ind paa det Endringsforslag, som her er stillet af os.

F. N. Hansen: Jeg troer, der har indsnæget sig en Misforstaaelse med Hensyn til Udvalgets Mening med den 3die Linie i § 8, hvor der siges at „da skal en saadan Bielse fremtidig kunne forrettes saavel af Brudgommens som af Brudens Præst.“ For mig personlig har det i det Mindste stillet sig ganske klart, at Meningen er denne, at uden at se hen til, hvilke Lovbestemmelser der gives, enten for Præsterne om, hvem de skulle vie, eller for dem, der skulle vies, om, af hvilken Præst de skulle lade sig vie, saa bliver Bestemmelsen for Fremtiden den, at, naar Folk af forskjellig Troesbekjendelse ønske Bielse af en af de Præster, til hvis Menighed nogen af dem hører, da skal denne Bielse kunne forrettes af Præsten, og Meningen af dette kunne bliver da: at, hvis i det Hele denne Menighed i sin Kirkeorden forpligter Præsten til at vie saadanne Folk, saa skal han være pligtig til det, thi det sommer sig ikke for et Menighedsmedlem, end sige for en Menighedsstjener, som Præsten maa blive,

enten det nu er i Folketirken eller i noget som helst andet Samfund, at afvige fra eller endog at finde sig besværet ved de Regler, som Kirkesamfundet foreskriver ham. Derfor mener jeg, at det tilkommer Kirkesamfundet alene at bestemme, enten Præsten skal vie dem eller ikke, og at her slet ikke er nogen Tale om Præstens personlige Villie, om han vil vie dem eller ikke; thi, siger det Samfund, hvorfor han er Præst: Du skal vie dem, saa skal han gjøre det, og siger det til ham: Du maa ikke vie dem, saa maa han naturligvis ikke, og det Personlige har Intet at betyde i denne Henseende.

Daugaard: Jeg skal blot knytte den enkelte Bemærkning til hvad der nu blev yttret, at der synes dog at blive et Punkt tilbage, hvor vi nødvendigvis maa standse, og som vi ikke kunne komme udover. Der staaer nemlig: naar Bruden og Brudgommen derom blive enige; men sæt nu, at de ikke blive enige, og sæt nu, at Troesamfundet i det ene Tilfælde siger, at Præsten behøver ikke at vie dem, der høre til andre Troesamfund, saa ere jo disse Personer stillede i den Casus, at de slet ikke kunne blive viede, men Loven her indrømmer dem jo ikke noget borgerligt Egtteskab i dette Tilfælde, naar de have Præster, som ere autoriserede til at forrette Vielser, thi her er kun Tale om en Berettigelse, som Staten giver Præsterne, og ikke om en Berettigelse, som Kirkesamfundet giver dem. Der blev talt om, at den Enkeltes Samvittighed skal underordne sig Samfundet, og at saa bør saa meget mere Præsten underordne sin Samvittighed Samfundets; det er nu ganske og aldeles vist; men her er jo Tale om Præsten i Forhold til Menighedsmedlemmer, der ikke høre til hans Samfund, og vi kunne dog ikke forlange, at Præsten i det ene Troesamfund skal underordne sin Samvittighed under den Samsunds-Samvittighed, som regjerer og hersker i et andet Troesamfund, hvortil han ikke hører.

Ordføreren: Ja, jeg vil paa ingen Maade tiltræde den Sætning i sin Almindelighed, at det enkelte Individ altid skal underordne sin Samvittighed under Samfundets, men en anden Sag er det, at En, naar han er Samfundets Tjener, maa rette sig efter Samfundets Lære, og at man ikke kan overlade hans